

KMH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu käigus laekunud kirjalikud küsimused, vastuväited ja ettepanekud ning nende vastamine

Jrk nr	Kirja esitaja	Kirja kuupäev, nr	Kirja adressaat	Küsimus/vastusväide/ettepanek	Vastus ja kommentaar arvestamise/mittearvestamise kohta
1.	Eesti Looduskaitse Selts, hr Juhan Telgmaa	12.04.2007	Tallinna Keskkonnaamet	<ol style="list-style-type: none"> Analüüsida alakoormuse ja siirdeprotsesside mõju. Alternatiivina on vaja käsitleda prügi põletamise paigutamist Iru jaama. Analüüsida ka prügi sorteerimisega ja eelneva kuivatamisega protsessi. Prügi koostis kui lähteteave 	<p>Mittearvestatud, kuna põletusseade ei tööta alakoormusel.</p> <p>Mittearvestatud, kuna ei ole reaalne alternatiiv arendaja seisukohast (erinevad äriplaanide kontseptsioonid).</p> <p>Mittearvestatud kuna arendaja ei kavanda jäätmeid sorteerida ega kuivatada.</p> <p>Arvestatud.</p>
2.	Hr Matti Viisimaa	16.04.2007	Tallinna Keskkonnaamet	<ol style="list-style-type: none"> kavandatava tegevuse põhivariandi täpsem iseloomustus energeetilisest seisukohast. Keskonnamõju hindamise programmi punkt 4 ümberstruktureerida. Arvestada põhialternatiivi liigiti kogumise ja järesortimise tulemusena tekkivate olmejäätmete põletamisel. Iru Soojuselektrijaama tegevuse arvestamine. Arendaja, otsustaja ja ekspertide ülesannete ja tegevuse lahususe põhimõtte jälgimine 	<p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Mitterarvestatud kuna ei ole reaalne alternatiiv arendaja seisukohast (erinevad äriplaanide kontseptsioonid).</p> <p>Arvestatud osaliselt.</p>
3.	Tallinna Keskkonnaamet, hr Madi Kõrvits	16.04.2007 nr 6.1-4.1/910	Norman Invest OÜ, Kaido-Paul Böstrov	<ol style="list-style-type: none"> projekti mõjuala 500 m ei ole piisav. mõjualana käsitleda jäätmete kogumise ja vedamise piirkonda. õhuemissioonide hindamisel arvestada kõigi olemasolevate ja planeeritavate saasteallikatega täpsustada koldetuha ladestamise võimalik asukoht. lisada jäätmekütuse alternatiivide võrdluse tekkekohal liigiti kogutud jäätmetest 	<p>Arvestatud (lähimõjuala 500 m, kaudne mõjuala 3000 m)</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p>

				<p>ülejäänud sorteerimisjääk ja sorteerimata olmejäätmel.</p> <p>6. lisada viited kirjandusele segaolmejäätmete kütteväärtuste andmete juurde.</p> <p>7. täpsustada sademeveve puhastamist ja ärajuhtimist ning mõju looduskeskkonnale.</p> <p>8. analüüsida ja hinnata vastavust jäätmekäitlust reguleerivatele riiklikele ja Tallinna strateegilistele arengudokumentidele.</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p>
4.	Keskkonnaministerium, Harjumaa keskkonnateenistus, hr Ilmar Kaljurand	12.04.2007 Nr 30-12-1/ 17641-4	OÜ Norman Invest, hr Kaido-Paul Böstrov	<p>1. lisada programmile asukohtade võrdluse aruanne.</p> <p>2. täpsustada keskkonnauuringute sisu.</p> <p>3. täpsustada puhastustehnikaid ja püüdeseadmeid.</p> <p>4. viidata et Pirita jõgi on hoiuala ja läheliste elupaigana kaitstav veekogu.</p> <p>5. Selgitada koldetuha ladestusala.</p> <p>6. lisada koopiad kolde-ja lendtuha ladestamise eellepingutest.</p> <p>7. selgitada põletustehasele sobivate alternatiivsete asukohtade võrdluse eesmärki.</p> <p>8. kõikide esitatud alternatiivide hindamine peab olema teostatud sama detailsuse astmega.</p> <p>9. lisa programmile tehase asendiplaan.</p> <p>10. esitada tehnoloogiline skeem eestikeelsena.</p> <p>11. kirjeldada tekkivate heitvete kogumise, puhastamise ja juhtimise lahendust.</p> <p>12. põhjendada miks suureneb tulevikus plastide kasutamise paberi ja puidu asemel.</p> <p>13. lisada programmi teemad ja valdkonnad.</p> <p>14. korrigeerida punkti 5 ja 9.2</p> <p>15. keskkonnanariski analüüsi</p>	<p>Mittearvestatud, kuna ei ole otstarbekas. Lisatakse aurandele.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Mittearvestatud. Lepingud lisatakse aruandele.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud osaliselt. Ettepanek kasutada nn „piisava” hindamise põhimõtet ja detailse hindamise põhimõtet reaalsele alternatiividele mis projekti seisukohalt omavad praktilist tähtsust.</p> <p>Arvestatud osaliselt, lisatud fotomontaaz, mitte asendiplaan.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud (vastatud).</p> <p>Arvestatud osaliselt. Jäätmete prügilasse ladestamise keskkonnamõju üksikasjalik võrdlemine sama koguse jäätmete põletamisega ei ole põhjendatud, kuna keskkonnamõju hindamise objektiks</p>

				<p>metoodika allikas</p> <p>16. lisada punkti 7 ümbritsev infrastruktuur, olemasolev liiklusskeem, jäätmete kogumisala, soojuse tarnet vajava soojusetarbija ja soojustrassi paiknemine.</p> <p>17. mõjupiirkonna määratlus</p> <p>18. lisada ptk 7 teemad: planeeringutega määratud tingimused kavandatava jaama alale ja naaberladele.</p> <p>19. punkti 9.2 täiendamine.</p> <p>20. lisada otsese ja kumulatiivse mõju hindamine.</p> <p>21. korrigeerida lk 27 nimekirja.</p> <p>22. nimetada iga eksperdi ja tehnilise eksperdi poolt hinnatavad mõjuvaldkonnad.</p> <p>23. heakskiitmisele esitatavale programmile lisada keskkonnamõju hindamise algatamise otsuse ja algatamise seotud kirjade koopiad ning programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu toimumisest teavitamise kirjade koopiad ning väljavõte ajalehes ilmunud teatest.</p>	<p>on jäätmete põletamine ning jäätmete ladestamine prügilasse ei ole arendaja seisukohalt alternatiiv (pole tegemist reaalse alternatiiviga).</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p> <p>Arvestatud.</p>
--	--	--	--	---	--

Hr Madis Kõrvits
Tallinna Keskkonnaamet
Harju 13
10130 Tallinn

Teie 16.04.2007 nr 6.1-4.1/910

Meie 15.05.2007 nr 1019

Lugupeetud härra Kõrvits

Vastuseks Teie kirjale 16.04.2007 nr 6.1-4.1/910 esitame oma seisukohad Teie poolt esitatud märkustele ja ettepanekutele Vão karjääri territooriumile, Lagedi tee 16b kinnistule kütusena tavajäätmeid (olmejäätmeid) kasutava soojuse- ja elektrienergia koostootmisjaama rajamise keskkonnamõju hindamise programmi projekti kohta.

1. Tavaliselt ei kavandatava jäätmepõletustehast lähemale eluhoonetele kui 300... 500 meetrit. See kaugus on tingitud jäätmepõletusjaama poolt tekitatud müra ja lõhnaainete mõju minimiseerimisest (*Municipal Solid waste Incineration, The World Bank, Technical Guidance Report, 1999, page 48*). Selline praktika on olnud ka teistes keskkonnamõtjude hindamise korral (*Rademacher+Partner. Prof. Dr. Dr. K.-U. Rudolph. Rehabilitation of Tallinn Airport Airside Area – Scoping of EIA. EUROPEAID/116500/D/SV/EE. Technical Assistance for Rehabilitation of Tallinn Airport Airside Area*). 500 meetri raadiuses ala krundi piirist nimetagem lähimõjualaks. Laiema mõjupiirkonnana, seda eeskätt lähtudes 60 meetri kõrguse korstna kaudu välisõhku eralduvate saasteainete osas pakume välja 3 km mõjuala, mis lähtub määruse *Välisõhu saasteloa ja erisaasteloa taotluse ja loa vormid, loataotluse sisule esitatavad nõuded¹* (*Keskkonnaministri 22. septembri 2004. a määrus nr 119*) § 5-st:

...

§ 5. Saasteallika(te) asukoha kirjeldus, geograafia ja kliima iseloomustus

(1) LHK projekti saasteallika(te) asukoha kirjelduse juurde esitatakse järgmised lisamaterjalid:

1) saasteallikate asukohakaart (edaspidi *kaart*) sobivas, kuid mitte väiksemas kui 1:20000 mõõtkavas.

Kaardile kantakse käitise tootmisterritoorium, märgitakse sellega piirnevate alade maakasutuse sihtotstarve, kaardi piirkonnas asuvate teiste käitiste ja saasteallikate territooriumide piirid ning lähimad kohalikest tingimustest lähtuvalt olulised hooned ja rajatised, näidates nende kauguse lähimast saasteallikast või tootmisterritooriumi piirist. Kaart peab kajastama lähimad saasteallika mõjupiirkonda jäävad teed, tänavad ja muud ehitised;

2) saasteainete hajumistingimusi mõjutavate oluliste geograafiliste ja tehnogeensete objektide iseloomustus kauguseni, mis võrdub antud tootmisterritooriumi kõrgeima paikse saasteallika 50-kordse kõrgusega maapinnast;

3) käitise asendiplaan (edaspidi *plaan*) või skeem koordinaatidega sobivas mõõtkavas, kuid mitte väiksemas kui 1:5000. Plaanile kantakse põhja-lõuna suund ning kõikide hoonete, rajatiste ja väljaspool neid toimuva tegevuse kohad; saasteallikate asukohad tootmisterritooriumil, antud tootmisterritooriumi ja samas piirkonnas asuvate teiste välisõhu saasteobjektide tootmisterritooriumi piirid ning lähimad elumajad, näidates nende kauguse saasteallikast või tootmisterritooriumi piirist. Plaan peab kajastama lähimaid teid, tänavaid, muid ehitisi (koolimajad, kauplused, laod ja muud).

...

2. Arvestame Teie ettepanekuga keskkonnamõju hindamise programmis.
3. Arvestame Teie ettepanekuga keskkonnamõju hindamise programmis.
4. Koldetuha ladestusala kavandatakse rajada Tallinna Prügila AS (Jõelähtme prügila) territooriumile. Selleks alustatakse läbirääkimisi Tallinna Prügila ASi juhtkonnaga. Arvestame teie ettepanekuga keskkonnamõju hindamise programmi täiendamisel.

5. Kavandatav jäätmepõletustehas kavatseb hakata kütusena kasutama eeskätt tekkekohal liigiti kogutud jäätmetest ülejäänud sorteerimisjääki ja sorteerimata olmejäätmeid ning järelsorteerimise tulemusena (Tallinna Jäätmete Sorteerimise Tehas) tekkinud „segaolmejäätmeid”. Arvestame Teie ettepanekuga keskkonnamõju hindamise programmi täiendamisel.
6. Oleme kasutanud kütteväärtuse hindamise nii kirjanduse andmeid kui ka konkreetsete jäätmepõletusjaamade tutvumisel saadud teavet. Lisame viited algallikatele täiendades keskkonnamõju hindamise programmi.
7. Territooriumil tekkivate sadevete käitlemiseks kogutakse veed kokku kogumismahutisse ning peale puhastamist suunatakse sadeveed Tallinna Vesi AS sadevete kanalisatsiooni või kasutatakse olmeprügipõletusel prügi niisutamiseks. Tehase katustelt moodustuv sadevesi juhitakse sarnaselt Vao Elektri jaamaga Pirita jõkke.
8. Analüüsime ja hindame tegevuse vastavust jäätmekäitlust reguleerivatele riiklikele ja Tallinna strateegilistele arengudokumentidele sh Tallinna jäätmekavale. Arvestame ettepanekuga ja täiendame keskkonnamõju hindamise programmi.

Lugupidamisega

Kaido-Paul Bõstrov
Arendusjuht

Koopia: Pr Ülle Ambos, Tallinna Keskkonnaamet, Harju 13, 10130 Tallinn
Hr Arvo Käär, OÜ Kupi, Pärnu mnt 308, 11614 Tallinn

Eesti Looduskaitse Selts
Koidu 80
101 39 Tallinn

Lp hr Telgmaa

Suur tänu Teie 12.aprillil 2007 Tallinna Keskkonnaametile saadetud kirja eest, milles esitasite oma ettepanekud projekti „*Väo karjääri territooriumile Lagedi tee 16b kinnistule kütusena tavajäätmeid (olmejäätmeid) kasutava soojuse- ja elektrienergia koostootmisjaama rajamine*” keskkonnamõju hindamise programmi projekti kohta.

Tutvunud esitatud ettepanekutega vastame Teile järgmist:

1. Iru jaam kasutab kütusena maagaasi. Kavandatava olmejäätmete jäätmepõletustehase soojusvõimsuse valiku üheks kriteeriumiks on ASi Tallinna Küte suvine kaugküttekoormus. Kavandatav jäätmepõletustehas hakkab töötama aastaringselt va iga-aastane suvine hooldusperiood pikkusega kuni 3 nädalat. Jäätmepõletustehas on võimeline töötama normaalolukorras koormusega 60%...100% katla nimivõimsusest. Katla käitamine võimsusel alla 60% nimivõimsusest ei ole tehniliselt otstarbekas ning seda ei näe ette ka tehnoloogia tarnija. Eelöeldust lähtuvalt leiame, et puudub vajadus analüüsida eraldi alakoormuse keskkonnamõjusid kuna põletussedme käitamist alakoormusel ei kavandata.
Jäätmete ladestamist lahtiselt põletusjaama territooriumil, välja arvatud jäätmete vastuvõtupunker mahuga kuni 5000 m³ kuni 10 päeva töötamiseks maksimumkoormusel, ei kavandata. Hooldusperioodil reeglina olmejäätmeid vastu ei võeta. Jäätmete ladustamise mõju vastuvõtupunkris arvestatakse keskkonnamõju hindamisel.
Juhime tähelepanu et põletusseadme projekteerimine ja käitamine hakkab toimuma vastavalt Keskkonnaministri 4.juuni 2004,a määrusele nr 66 (RTL 2004, 83, 1316) „*Jäätmepõletustehase rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded*”. Vastavalt määrusele varustatakse tehas abikütuse (maagaas ja kerge kütteõli) põletitega, mis tagab et tehase käivitamisel ja seiskamisel põlemisgaaside temperatuur ei lange alla 850 °C. Määrus sätestab täpselt tehase käitamistingimused sh koldetuha orgaanilise süsiniku üldsisalduse kui põlemise täielikkuse näitaja.
2. Eesti Energia AS tütarfirma Iru Elektri jaam kavandab samuti jäätmepõletustehast, Harjumaa Keskkonnateenistus kinnitas Iru Elektri jaama keskkonnahindamise programmi ning hetkel käib keskkonnamõju hindamine. Kuna Norman Invest OÜ kavandab rajada jäätmepõletusjaama Lagedi tee 16b kinnistule, siis jaama paigutamine Iru Elektri jaamale territooriumile on lähtudes Norman Invest OÜ seisukohast ebareaalne alternatiiv mida keskkonnamõju hindamise käigus ei ole otstarbekas analüüsida. Juhime tähelepanu asjaolule et Iru Elektri jaama olemasolev infrastruktuur erineb olemuselt kavandatavast infrastruktuurist. Iru Elektri jaam on valminud 1978.aastal vastavalt endise Nõukogude Liidu normidele ja standarditele ning on tehniliselt ja moraalselt vananenud. Norman Invest OÜ poolt rajatav kaasaegne

põletusjaam rajatakse vastavalt Euroopa Liidu standarditele arvestades parimat võimalikku tehnikat. Uue jaama integreerimine Iru Elektriijaama olemasolevasse infrastruktuuri võib tekitada tehnilisi ja majanduslikke probleeme. Samuti leiame et ei ole otstarbekas suurendada Iru Elektriijaama territooriumi ja tegevuse mõjuala keskkonnakoormust.

3. Valitud tehnoloogia st respõletuskatlas on võimalik põletada sortimata olmejäätmeid, tekkekohas sorditud olmejäätmeid, liigiti kogutud järelsorditud olmejäätmeid (näiteks Tallinna Jäätmete Sorteerimise Tehases segaolmejäätmete järelsorteerimise tulemusena tekkinud Tallinna Prügilasse ladestatavad olmejäätmed) ning jäätmekütuse (inglise keeles RDF ehk *Refuse Derived Fuel*) erinevaid liike. Norman Invest OÜ ei kavanda jäätmete liigiti kogumist, järelsortimist ega jäätmekütuse tootmist. Jäätmekütuse tootmisega seotud tegevused (sh separeerimine, purustamine, kuivatamine, sõelumine jms) ja olmejäätmete sortimisega seotud tegevused ei ole kavandava keskkonnamõju hindamise objekt kuna sellist tegevust ei kavandata. Norman Invest on seisukohal et kuna kavandatava põletustehase reaalse alternatiivi võimsus on 80.000 tonni jäätmeid aastas ning kuna täna ladestatakse Tallinna Prügilasse u 180.000 jäätmeid, siis Norman Investi poolt 80.000 tonni olmejäätmete põletamine ei peaks kuidagi jäätmekäitlejaid ega elanikkonda demotiveerima jäätmeid liigiti kogumast. Jäätmete liigiti kogumise korraldamine tekkekohas ei ole vastuolus jäätmete põletamisega kuna tekkivatest olmejäätmetest ei ole võimalik kogu tekkiv kogus suunata taaskasutusse. Norman Invest OÜ toetab jäätmete liigiti kogumise propageerimisele kuna liigiti kogumine (näiteks biolagunevate jäätmete valikkogumine ja kompostimine) suurendab jäätmete kütteväärtust. Jäätmete liigiti kogumine tekkekohas on ka Tallinna Jäätmekava prioriteet. Juhime veelkord tähelepanu asjaolule et põletusseadme projekteerimine ja käitamine hakkab toimuma vastavalt Keskkonnaministri 4.juuni 2004,a määrusele nr 66 (RTL 2004, 83, 1316) „*Jäätmepõletustehase rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded*”. Määrus sätestab nõuded saasteainete sisalduse väljutatavates suitsugaasides ning käitamistingimused sh tingimused põlemistasemele.
4. Nõustume seisukohaga et olmejäätmete koostis on oluline lähteteave keskkonnamõju hindamisel ja täiendame vastavalt keskkonnamõju hindamise programmi punkti 7. Lähtekeskonna uuring projektipiirkonnas: hetkeolukord ja keskkonna tundlikkus uue punktiga 7.8 Tekkivate olmejäätmete kogused ja koostis. Samas juhime Teie tähelepanu asjaolule et valitud tehnoloogia tagab põletustehase käitamise vastavalt Euroopa Liidu ja Eesti seadustele ja normidele.

Lugupidamisega,

Kaido-Paul Bõstrov
Arendusjuht
Norman Invest OÜ

Koopia
Tallinna Keskkonnamet